

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **A. S.**, bývajúceho v S., zastúpeného Advokátskou kanceláriou I. S., s.r.o., so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike** – zastúpenej **Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, **o zaplatenie 901,58 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 14 C 153/2008, na dovolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. septembra 2011, sp.zn. 3 Co 284/2011 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 70,90 € do rúk jeho zástupcu JUDr. I. S., Advokátska kancelária I. S., s.r.o., so sídlom v B., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 15. marca 2011, č.k. 14 C 153/2008-102 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 901,58 € s 8,5 % úrokom z omeškania od 27. augusta 2008 do zaplatenia a náhradu trov právneho zastúpenia 233,02 € na účet právneho zástupcu žalobcu. V odôvodnení uviedol, že zaplatenia žalovanej sumy s príslušenstvom sa žalobca domáhal titulom náhrady škody. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že vyšetrovateľom Úradu inšpekčnej služby Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ČVS: UIS-20/IOV-V-2006 zo 16. marca 2006 bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Trestného zákona platného do 31. decembra 2005. Prokurátor Vojenskej obvodovej prokuratúry Prešov uznesením sp.zn. OPv 19/2006 z 10. apríla 2006 zamietol sťažnosť žalobcu ako obvineného voči uzneseniu

o vznesení obvinenia. Prokurátor Vojenskej obvodovej prokuratúry Prešov uznesením sp.zn. OPv 19/2006 z 31. októbra 2006 zastavil trestné stíhanie, nakoľko sa žalobca nedopustil trestného činu. Uplatnená náhrada škody predstavovala dohodnutú odmenu advokáta za poskytnuté právne služby vo výške 10 000,- Sk a odmenu znalca Ing. G. B. vo výške 17 161,- Sk za vypracovaný znalecký posudok v súvislosti s trestným stíhaním. Uviedol, že rozhodnutie o zastavení trestného stíhania má pri splnení ďalších predpokladov za následok nárok na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Konštatoval, že žalobca má právo na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia aj s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 53/1993 z 26. októbra 1993. Nezákonným rozhodnutím zo 16. marca 2006 tak žalobcovi vznikla škoda predstavujúca náklady na vypracovanie znaleckého posudku a na trovy obhajoby, ktoré boli zmluvne dohodnuté vo výške nižšej, ako v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 22. septembra 2011, sp.zn. 3 Co 284/2011 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 58,86 € k rukám jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 M Cdo 15/2009 z 18. augusta 2010 (R 57/2010), v ktorom sú zodpovedané odvolacie námietky žalovanej týkajúce sa základu uplatneného nároku v predmetnej veci. Uviedol aj dôvody, pre ktoré považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za dostatočne odôvodnené a vysporiadal sa aj s námietkou nedostatku právomoci súdu rozhodovať v predmetnej veci. S poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1 O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 1 O.s.p. v spojitosti s § 142 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadla žalovaná dovolaním. Dovolanie odôvodnila predovšetkým tým, že konanie súdov má vadu podľa § 237 písm. a/ O.s.p. a nesprávnym právnym posúdením veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. Podľa žalovanej vada konania podľa § 237 písm. a/ O.s.p. spočíva v tom, že sudy nerozhodovali o zákonnosti, či nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia, pričom jednou z podmienok priznania náhrady škody je existencia nezákonného rozhodnutia. Vyslovila názor, že právo na náhradu škody je možné uplatniť až vtedy, keď právoplatné rozhodnutie (v danom prípade rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia), zrušil alebo zmenil pre jeho nezákonnosť príslušný

orgán, v predmetnej veci dozorujúci prokurátor, ktorý vykonával nad prípravným konaním dozor. Uviedla, že rozhodnutím o zamietnutí sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia odvolací, nadriadený orgán, potvrdil zákonnosť vydaného rozhodnutia a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Zdôraznila, že oprávnenosť trestného stíhania nemožno dávať do pomeru s konečným výsledkom trestného konania, ale len s podmienkami pre trestné stíhanie stanovenými zákonmi. Dodala aj, že sa nepovažuje za orgán, ktorý by mal byť procesne spôsobilým orgánom konať za Slovenskú republiku, nakoľko nadriadeným orgánom, ktorý potvrdzoval zákonnosť uvedeného rozhodnutia, je iný orgán. V tejto súvislosti namietala nesprávnosť právneho posúdenia veci. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu z dôvodu, že nie sú naplnené dovolacie dôvody dané ustanovením § 237 písm. f) O.s.p. a § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p., navrhol dovolanie žalovanej zamietnuť a zároveň si uplatnil aj právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

V danom prípade dovolaním žalovanej nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdené. Odvolací súd nevyslovil, že dovolanie je proti nemu prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli sudy nižších stupňov viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Za tohto stavu bolo by dovolanie žalovanej prípustné len vtedy, ak by konanie, z ktorého pochádza napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p., a to bez ohľadu na to, či dovolateľ takú vadu namieta. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Podľa žalovanej došlo v konaní pred súdmi nižších stupňov k vade v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p., t.j. k vade, že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov.

Právomocou súdu sa rozumie vymedzenie okruhu vecí, ktoré sudy prejednávajú a rozhodujú; je procesnou podmienkou konania, ktorej nedostatok nemožno odstrániť. Právomoc súdu upravuje § 7 a § 8 O.s.p. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán. Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec prípadne postúpiť inému orgánu.

Žalovaná ale nedostatok právomoci súdu nevyvodzuje z toho, že by súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán, ale z tvrdenia, že súdy nerozhodovali o (ne)zákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia. Uviedla, že rozhodnutím o zamietnutí sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia odvolací, nadriadený orgán, potvrdil zákonnosť vydaného rozhodnutia a toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

Preskúvanie a rozhodovanie o (ne)zákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia ale v žiadnom prípade nemá za následok zánik právomoci súdov v občianskom súdnom konaní. K tejto námietke dovolací súd iba stručne poznamenáva, že predmetom preskúvaného konania bol nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Rozhodovanie v tejto veci nepochybne patrí do právomoci súdu.

Žalovaná v dovolaní uvádza aj to, že dovolanie podáva aj z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Keďže ustanovenia § 237, § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. dovolanie žalovanej proti rozsudku odvolacieho súdu nepripúšťajú, bolo potrebné tento opravný prostriedok odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebola žalovaná úspešná a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalobcovi (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, ktorá spočíva v odmene advokáta za jednu právnu službu, ktorú poskytol žalobcovi vypracovaním vyjadrenia z 20. februára 2012 k dovolaniu žalobcu (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 písm. a) vyhlášky vo výške 51,45 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,63 €)] po pripočítaní DPH v sume 11,82 € (§ 18 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu predstavuje spolu 70,90 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2013

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Dagmar Falbová